

184. sz. Egyezmény

a mezőgazdaság munkavédelméről

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 2001. június 5-én nyolcvankilencedik ülészakára ült össze,

Figyelembe véve a vonatkozó nemzetközi munkaügyi Egyezményekben és Ajánlásokban, különösen az ültetvényekről szóló 1958. évi Egyezményben és Ajánlásban, az üzemi balesetek esetén járó juttatásokról szóló 1964. évi Egyezményben és Ajánlásban, a mezőgazdasági munkaügyi ellenőrzésről szóló 1969. évi Egyezményben és Ajánlásban, a munkavédelemről szóló 1981. évi Egyezményben és Ajánlásban, a foglalkozásegészségügyi szolgálatokról szóló 1985. évi Egyezményben és Ajánlásban, valamint a vegyi anyagokról szóló 1990. évi Egyezményben és Ajánlásban testet öltő elveket, és

Hangsúlyozva a mezőgazdaság koherens megközelítésének szükségességét, és figyelembe véve más, a szektorra alkalmazandó ILO okmányokban, különösen az egyesülési szabadságáról és a szervezkedési jog védelméről szóló 1948. évi Egyezményben, a szervezkedés és a kollektív tárgyalás jogáról szóló 1949. évi Egyezményben, a foglalkoztatás alsó korhatáráról szóló 1973. évi Egyezményben, valamint a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 1999. évi Egyezményben megtestesülő elvek szélesebb értelemben vett keretét, és

Figyelembe véve a Multinacionális Vállalatokkal és a Szociálpolitikával Kapcsolatos Elvek Tripartit Nyilatkozatát, valamint a vonatkozó eljárási kódexeket, különösen az üzemi balesetek és foglalkozási megbetegedések nyilvántartásba vételével és bejelentésével kapcsolatos 1996. évi iránymutatást, valamint az erdészeti munka biztonságára és az ezzel kapcsolatos egészségügyi kérdésekre vonatkozó 1998. évi iránymutatást,

Miután úgy döntött, hogy különböző javaslatokat fogad el a mezőgazdasági munkavállalók biztonságára és egészségére vonatkozóan – amely kérdés az ülésnap napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy határozott, hogy ezeket a javaslatokat Nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 2001. június 21-én elfogadja az alábbi Egyezményt, amely a „mezőgazdasági munkavédelméről szóló 2001. évi Egyezmény” néven idézhető.

I. HATÁLY

1. cikk

A jelen Egyezmény szempontjából a „mezőgazdaság” kifejezés a mezőgazdasági vállalkozások keretében végzett mezőgazdasági és erdészeti tevékenységekre vonatkozik,

beleértve a növénytermesztést, erdészeti tevékenységeket, állattenyésztést és rovartenyésztést, a mezőgazdasági és állati termékek elsődleges feldolgozását a vállalkozás üzemeltetője által vagy nevében, valamint gépek, berendezések, készülékek, szerszámok és mezőgazdasági létesítmények alkalmazását és karbantartását, beleértve bármely, mezőgazdasági vállalkozás keretében történő olyan feldolgozást, tárolást, üzemeltetést vagy szállítást, amely a mezőgazdasági termeléshez közvetlenül kapcsolódik.

2. cikk

A jelen Egyezmény szempontjából a „mezőgazdaság” kifejezés nem vonatkozik a következőkre:

- (a) önellátásra történő termelés;
- (b) olyan ipari eljárások és kapcsolódó szolgáltatások, amelyek nyersanyag formájában mezőgazdasági termékeket használnak fel; és
- (c) erdők ipari hasznosítása.

3. cikk

1. Az Egyezményt ratifikáló tagállam illetékes hatósága az érdekelt munkaadók és munkavállalók képviselői szervezeteivel konzultálva:

- (a) a jelen Egyezmény vagy annak bizonyos rendelkezései alkalmazásából kizárhat bizonyos mezőgazdasági vállalkozásokat vagy korlátozott munkavállalói kategóriákat, ha lényeges, különleges problémák merülnek fel; és
- (b) az ilyen kizárás esetén terveket készít minden vállalkozás és minden munkavállalói kategória fokozatos bevonására.

2. Minden egyes tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alkotmányának 22. cikke értelmében benyújtott, az Egyezmény alkalmazására vonatkozó első jelentésében a szóban forgó kizárás indoklásával egyidejűleg felsorol minden, a jelen cikk 1(a) bekezdése értelmében foganatosított kizárást. Az ezt követő jelentésekben ismerteti az Egyezmény rendelkezéseinek az érdekelt munkavállalókra történő fokozatos kiterjesztésével kapcsolatban tett intézkedéseket.

II. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

4. cikk

1. A tagállamok a nemzeti feltételek és gyakorlat figyelembe vételével, egyszersmind az érdekelt munkaadók és munkavállalók képviselői szervezeteivel történt konzultációt követően, koherens politikát fogalmaznak meg, hajtanak végre és rendszeresen felülvizsgálják a mezőgazdaság munkavédelmével kapcsolatosan. Ennek a politikának az a célja, hogy – a mezőgazdasági munkakörnyezetben jelentkező veszélyek kiküszöbölésével, minimálisra csökkentésével vagy ellenőrzésével – megelőzze a munkából fakadó, azzal kapcsolatos, illetve annak során jelentkező baleseteket és egészségkárosodást.

2. Ennek érdekében a nemzeti jogszabályok és rendelkezések:

- (a) kijelölik a politika alkalmazásáért és a mezőgazdaság munkavédelmére vonatkozó jogszabályok, illetve rendelkezések érvényesítésért felelős illetékes hatóságot;
- (b) előírják a munkaadóknak és munkavállalóknak a mezőgazdaság munkavédelmére vonatkozó jogait, valamint kötelezettségeit; és
- (c) létrehozzák az illetékes hatóságok és testületek között a mezőgazdasági ágazat vonatkozásában történő ágazatközi koordináció mechanizmusait, valamint meghatározzák azok funkcióját és feladatkörét, egyszersmind figyelembe véve azok kiegészítő voltát és nemzeti körülményeit, valamint gyakorlatát.

3. A kijelölt illetékes hatóság, a nemzeti jogszabályoknak és rendelkezéseknek megfelelően, javító intézkedéseket és megfelelő büntetéseket ír elő, beleértve – az adott esetnek megfelelően – a munkavállalók biztonságára és egészségére nézve közvetlen kockázatot jelentő mezőgazdasági tevékenységek felfüggesztését vagy korlátozását, amíg a felfüggesztést vagy korlátozást kiváltó körülményeket nem korrigálják.

5. cikk

1. A tagállamok gondoskodnak a mezőgazdasági munkahelyek ellenőrzésének megfelelő és alkalmas rendszeréről, valamint a rendszer működéséhez szükséges megfelelő eszközökről.

2. Az illetékes hatóság a nemzeti jogszabályoknak megfelelően – kiegészítő alapon – regionális vagy helyi szinten rábízhat bizonyos ellenőrzési feladatokat arra alkalmas állami szolgálatokra, állami intézményekre vagy az állam ellenőrzése alatt álló magánintézményekre, illetve ezeket a szolgáltatásokat vagy intézményeket összekapcsolhatja a szóban forgó feladatok gyakorlásával.

III. MEGELŐZŐ ÉS ÓVINTÉZKEDÉSEK

ÁLTALÁNOS

6. cikk

1. Amennyiben a nemzeti jogszabályokkal és rendelkezésekkel összeegyeztethető, a munkaadó kötelessége minden, a munkával kapcsolatos vonatkozásban gondoskodni a munkavállalók biztonságáról és egészségéről.

2. A nemzeti jogszabályok és rendelkezések vagy az illetékes hatóság gondoskodik arról, hogy ha egyazon mezőgazdasági munkahelyen két vagy több munkaadó vállalkozik tevékenység folytatására, illetve egy vagy több munkaadó és egy vagy több önfoglalkoztató vállalkozik ilyen tevékenységre, a munkavédelmi követelmények alkalmazása során a munkavégzést összehangolják. Az illetékes hatóság, az adott esetnek megfelelően, általános eljárásokat ír elő erre a munkavégzés összehangolására nézve.

7. cikk

Az Egyezmény 4. cikkében hivatkozott nemzeti politika teljesítése érdekében, a nemzeti jogszabályok és rendelkezések, illetve az illetékes hatóság a vállalkozás méretének és tevékenysége természetének figyelembe vételével gondoskodik arról, hogy a munkaadó:

- (a) megfelelő kockázatértékeléseket végezzen a munkavállalók biztonsága és egészsége vonatkozásban, és a szóban forgó eredmények alapján megelőző és óvó intézkedéseket fogadjon el annak biztosítására, hogy – az általuk tervezett alkalmazás összes feltétele mellett – minden, a munkavállaló ellenőrzése alatt álló mezőgazdasági tevékenység, munkahely, munkagép, berendezés, vegyszer, szerszám és eljárás biztonságos legyen, egyszersmind megfeleljen az előírt munkavédelmi szabványoknak;
- (b) a mezőgazdasági munkavállalóknak a munkavédelem vonatkozásában megfelelő és alkalmas képzést és érthető utasításokat, továbbá minden szükséges irányítást vagy vezetést biztosítson, beleértve a munkájukhoz kapcsolódó veszélyekkel és kockázatokkal kapcsolatos tájékoztatást és a védelmük érdekében tett intézkedést, egyszersmind figyelembe véve iskolázottsági szintjüket, és a nyelvi különbségeket is; és
- (c) abban az esetben, ha közvetlen komoly veszély fenyegeti a biztonságot és az egészséget, azonnali lépéseket tegyen bármely tevékenység leállítására, és – amennyiben szükséges – a munkavállalók evakuálására.

8. cikk

1. A mezőgazdasági munkavállalóknak joguk van:

- (a) a munkavédelmi kérdésekkel kapcsolatos tájékoztatáshoz és konzultációhoz, beleértve az új technológiákból származó kockázatokat is;
- (b) a munkavédelmi intézkedések alkalmazásában és felülvizsgálatában való részvételre és – a nemzeti jogszabályoknak, valamint gyakorlatnak megfelelően – a munkavédelmi képviselők, valamint a munkavédelmi bizottságokban résztvevő képviselők kiválasztására; és
- (c) távol maradni a munkahelyi tevékenységből fakadó veszélyhelyzettől, ha ésszerű indokuk van azt hinni, hogy egészségüket és biztonságukat közvetlen és komoly kockázat fenyegeti, és jogukban áll erről felettesüket haladéktalanul tájékoztatni. A szóban forgó intézkedések eredményeként nem érheti őket semmiféle hátrány.

2. A mezőgazdasági munkavállalóknak és képviselőiknek kötelessége az előírt munkavédelmi intézkedések betartása és a munkavállalókkal való együttműködés annak érdekében, hogy az utóbbiak saját kötelezettségeiknek és feladatkörüknek eleget tegyenek.

3. Az 1. és 2. bekezdésben hivatkozott jogok és kötelességek gyakorlásának eljárásait a nemzeti jogszabályok és rendelkezések, az illetékes hatóság, a kollektív szerződések vagy egyéb, alkalmas eszközök alakítják ki.

4. Abban az esetben, ha a jelen Egyezmény rendelkezéseit a 3. bekezdésben előírtak szerint alkalmazzák, előzetes konzultációt kell folytatni az érdekelt munkaadók és munkavállalók képviselői szervezeteivel.

9. cikk

1. A nemzeti jogszabályok és rendelkezések, illetve az illetékes hatóság előírja, hogy a mezőgazdaságban alkalmazott gépeknek, berendezéseknek – ideértve az egyéni védőeszköz, készülékeket és kéziszerszámokat is – meg kell felelniük a nemzeti vagy egyéb, elismert munkavédelmi szabványoknak, egyszersmind megfelelő módon kell azokat telepíteni, karbantartani, illetve megóvni.

2. Az illetékes hatóság intézkedéseket tesz annak biztosítására, hogy a gyártók, importőrök és szállítók megfeleljenek az 1. bekezdésben hivatkozott szabványoknak és – a veszélyre figyelmeztető jelzéseket is beleértve – megfelelő és alkalmas tájékoztatásról gondoskodnak a felhasználó ország hivatalos nyelvén vagy nyelvein, a felhasználók és – kérésre – az illetékes hatóság felé.

3. A munkaadók gondoskodnak arról, hogy a munkavállalók a gyártók, importőrök és szállítók által eljuttatott munkavédelmi tájékoztatást megkapják és megértik.

10. cikk

A nemzeti jogszabályok és rendelkezések előírják, hogy a mezőgazdasági gépeket és berendezéseket:

- (a) csak arra a munkára használják, amelyre azokat tervezték, kivéve, ha egy, az eredeti tervezési célon kívül eső alkalmazást a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően biztonságosnak ítélnék; különösen fontos, hogy ne használják azokat személyszállításra, amennyiben nem arra tervezték vagy erre a célra alkalmassá nem tették őket; és
- (b) képzett és illetékes személyek üzemeltessék, a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően.

ANYAGMOZGATÁS ÉS SZÁLLÍTÁS

11. cikk

1. Az illetékes hatóság, az érdekelt munkaadók és munkavállalók képviselői szervezeteivel történt konzultációt követően munkavédelmi követelményeket alakít ki az anyagok mozgatására és szállítására – különösen a kézi mozgatására – vonatkozólag. A szóban forgó követelmények kockázatértékelésen, műszaki szabványokon és orvosi véleményen alapulnak, figyelembe véve mindazokat a vonatkozó feltételeket, amelyek mellett a munkát a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően végzik.

2. A munkavállalók nem kötelezhetők illetve számukra nem megengedhető, hogy olyan rakomány kézi mozgatásában vagy szállításában vegyenek részt, amely súlya, illetve természete következtében biztonságukat vagy egészségüket valószínűleg veszélyezteti.

VEGYIANYAGOK BIZTONSÁGOS KEZELÉSE

12. cikk

Az illetékes hatóság, a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően, intézkedéseket tesz annak biztosítására, hogy:

- (a) legyen megfelelő nemzeti vagy bármely más, az illetékes hatóság által jóváhagyott rendszer a mezőgazdaságban alkalmazott vegyszerek importjára, besorolására, csomagolására és címkézésére, valamint azok betiltására, illetve korlátozására vonatkozó kritériumok megállapítása céljából;
- (b) a mezőgazdaságban használatos vegyszereket gyártók, importálók, szolgáltatók, értékesítők, forgalmazók, tárolók, vagy elhelyezők tegyenek eleget a nemzeti vagy egyéb, elismert munkavédelmi szabványoknak, egyszersmind nyújtsanak alkalmas és kellő tájékoztatást az ország megfelelő, hivatalos nyelvén vagy nyelvein a felhasználóknak, kérésre pedig az illetékes hatóságnak; és
- (c) legyen egy alkalmas rendszer a vegyi anyag-hulladéknak, használatból kivont vegyi anyagoknak és a vegyi anyagok üres tartályainak biztonságos összegyűjtésére, újrafeldolgozására és elhelyezésére, hogy el lehessen kerülni azoknak más célra történő felhasználását, egyszersmind ki lehessen küszöbölni, vagy minimálisra lehessen csökkenteni a munkavédelem, valamint a környezet szempontjából felmerülő kockázati tényezőket.

13. cikk

1. A nemzeti jogszabályok és rendelkezések, illetve az illetékes hatóság gondoskodik arról, hogy vállalati szinten a vegyi anyagok felhasználására és a vegyi anyag-hulladék kezelésére vonatkozólag megelőző és óvintézkedések álljanak rendelkezésre.

2. A szóban forgó intézkedések – többek között – a következőket érintik:

- (a) a vegyszerek előkészítése, kezelése, alkalmazása, tárolása és szállítása;
- (b) a vegyszerek kiszórásához vezető mezőgazdasági tevékenységek;
- (c) a vegyszerekhez tartozó felszerelések és tartályok karbantartása, javítása, valamint tisztítása; és
- (d) az üres tartályok elszállítása és a vegyi hulladék, valamint a lejárt szavatosságú vegyszerek kezelése és elszállítása.

ÁLLATTARTÁS ÉS BIOLÓGIAI KOCKÁZATOK ELLENI VÉDELEM

14. cikk

A nemzeti jogszabályok és rendelkezések gondoskodnak arról, hogy a kockázati tényezőket, például fertőzés, allergia, illetve mérgezés, megakadályozzák vagy minimálisra csökkentik amikor biológiai szerek kezelésére kerül sor, és az állatokat, haszonállatokat és istállózás területét érintő tevékenységek megfeleljenek a nemzeti vagy egyéb, elismert munkavédelmi szabványoknak.

MEZŐGAZDASÁGI LÉTESÍTMÉNYEK

15. cikk

A mezőgazdasági létesítmények építése, karbantartása és javítása feleljen meg a nemzeti jogszabályoknak, rendelkezéseknek, valamint a munkavédelmi követelményeknek.

IV. EGYÉB RENDELKEZÉSEK

FIATAL MUNKAVÁLLALÓK ÉS A VESZÉLYES MUNKA

16. cikk

1. Az olyan mezőgazdasági munkára történő kijelölésnél – amely munka természeténél, illetve a munkakörülményeknél fogva valószínűleg károsítja a fiatalok biztonságát és egészségét – a munkavégzés alsó korhatára legalább 18 év legyen.

2. Azokat a foglalkoztatási illetve munkavégzési típusokat, amelyekre az 1. bekezdés vonatkozik, a nemzeti jogszabályok és rendelkezések vagy az illetékes hatóság határozzák meg, az érdekelt munkaadók és munkavállalók képviseleti szervezeteivel történt konzultációt követően.

3. A nemzeti jogszabályok vagy rendelkezések, illetve az illetékes hatóság – az 1. bekezdésben foglaltak ellenére –, az érdekelt munkavállalók és munkáltatók képviseleti szervezeteivel történt konzultációt követően, engedélyezheti a szóban forgó bekezdésben hivatkozott munka esetén a korhatár 16 évre történő csökkentését, azzal a feltétellel, hogy megfelelő előzetes képzést biztosítanak a fiatal munkavállalók számára, és azok biztonsága, valamint egészsége teljes körű védelmet élvez.

ALKALMI ÉS SZEZONMUNKÁSOK

17. cikk

Intézkedéseket kell tenni annak biztosítására, hogy az alkalmi és szezonmunkások ugyanolyan munkavédelemben részesüljenek, mint a hasonló munkát végző, a mezőgazdaságban állandóan foglalkoztatott munkavállalók.

NŐI MUNKAVÁLLALÓK

18. cikk

Intézkedéseket kell tenni annak biztosítására, hogy a mezőgazdaságban foglalkoztatott női munkavállalóknak terhességgel, szoptatással és reprodukzív egészséggel kapcsolatos speciális igényeit figyelembe vegyék.

SZOCIÁLIS ÉS AZ ELSZÁLLÁSOLÁST SZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK

19. cikk

A nemzeti jogszabályok és rendelkezések, illetve az illetékes hatóság, az érdekelt munkáltatók és munkavállalók képviselői szervezeteivel történt konzultációt követően előírják:

- (a) megfelelő szociális létesítményeknek a munkavállaló számára ingyenesen történő biztosítását; és
- (b) a minimális elszállásolási színvonalat azoknál a munkavállalóknál, akiknél a munka természete megköveteli, hogy ideiglenesen vagy állandóan a vállalkozás területén lakjanak.

MUNKAI DŐVEL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

20. cikk

A mezőgazdasági munkavállalók munkaidejét, éjszakai munkavégzését és pihenőidejét a nemzeti jogszabályok és rendelkezések, illetve a kollektív szerződések szabályozzák.

ÜZEMI BALESETEK ÉS FOGLAKOZÁSI MEGBETEGEDÉSEK ESETÉN JÁRÓ VÉDELEM

21. cikk

1. A mezőgazdasági munkavállalók, a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően, biztosítási, illetve társadalombiztosítási rendszerben biztosítandók halálos és nem-halálos kimenetelű üzemi balesetek és foglalkozási megbetegedések, valamint rokkantság és más, a munkavégzéssel kapcsolatos egészségügyi kockázatok esetére oly módon, hogy számukra a más ágazatokban dolgozó munkavállalók számára nyújtott biztosítással legalább egyenértékű biztosítást kell nyújtani.

2. A szóban forgó programok lehetnek egy nemzeti rendszer részei, vagy ölthetnek bármely, a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelő más, alkalmas formát.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

22. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

23. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. A jelen Egyezmény tizenkét hónappal azt követően lép hatályba, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet két tagállamának részéről történ ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azt követően lép hatályba, hogy a tagállam részéről történt ratifikációt nyilvántartásba vették.

24. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatálybalépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tízéves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tízéves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

25. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikáció, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg köteles felhívni a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

26. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikkelye értelmében valamennyi részletükben megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának nyilvántartásba vétel céljából.

27. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentés terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

28. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 24. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatályba lépésének napján lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

29. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.

